"लालगानू"

मियाकिमः लालयान् रेभनाएउ एक्ट्रीयः हिए राजा यकिमः क्र्याप्रकार में विश्वास्त्र श्रेष्ठीकः। यश्विण नस्त्र आस्य हाद याप्राय स्याप्ट स्यानाकात्व्य व्यक्षित्व नार्क्यम् नार्क्याः विद्याः कर्त्वः श्रास्य श्रास्य कर्त्वरे स्थिशान्तः स्य नित्तिः क्रमण विद्याः क्रव्याः मुद्धः कर्त्वः श्रास्य श्रास्य श्रिक्यं कर्व्यरे नाम ना काना (वक्ष्यन्त्र माकाद्वाक स्वन्धः कर्व्यः श्रास्य व्यक्तिः विश्वासः विद्याः व

चि धालक गाणाहीः सर्ववण तस्रव्न धात्यः धक्र छाि विधिष्टकीन हित्रण।
जात्र कार्षिष्ट प्रसाख्यः स्व नारिष्ट्र। धात्मक चाणावी स्विक्रात्व च्यत्राणस
राश्चाराकः। छात्यत्र त्याकाता विज्ञतकार्य धात्मक चाणावीव वादिण प्रस्मानिक
स राष्ट्राः। च्याद्व त्याकाता किज्ञतकार्य स्वाक्रिक चेलस्युण थावाणाः।

चित्रंत्रियाः याज्ञानत्र श्रेश्वय स्त्रीत्रं ताय श्वा त्रश्याः सिकुयखा जात्र वाशेत्रत्र क्राभः वश्या व्याजितत्रं (प्रकानु व्यायः श्राह्मत्रं व्यायः क्राह्मत्रं व्यायः व्याप्यः व्यापः व्याप्यः व्यापः विष्यः व्यापः व्यापः व्यापः व्यापः विष्यः व्यापः विषयः व्यापः विषयः व्यापः विषयः व्यापः विषयः व

where we are the with the fitter that the

with the me I ha

Jell Lingling

प्रिक्रामाः प्राक्षित् प्रिजीरं ज्रीत नाम रहा। प्रमिना । एतिना । एतिना । उपनि । ज्रामा । ज्र

चिषास्तितः धालिक गुणाविद्व क्रायरी ध्रयस स्वित्व नास शला प्यासिता संक्षित्व ध्रयस स्वी व्वश्रिसात्व स्वाल जासिनार्व तिः स्मृताः प्रासिता प्रार्थमान ध्रुत्वत्व शिव्वत्व काष्ट्र एकः शांति भणा १५ए७ हार्रः। धालिक गुणावि पाक स्व प्रार्थमानध्रव्व शिव्वत्व काष्ट्र शांति भणा प्रानाण श्रीहारा एए प्रार्थमानध्रव्व ना शिए स्विष्ट्व काष्ट्र पाय खळु स्व वित्व प्रारं। प्रारं स्वित्व न्यामाण्य शास्त्र प्राप्त प्राप्त स्वार्थ हिर्मणार्थ कार्य धालिक स्वाराणिक स्वी जानाक निष्ट वाष्ट्रा कार्यः।

मि जाबू: धालक चामावीद्व - प्रिजीग्र म्हीव नाम शला जानू । जाबू शिक्विष्व जा- न्यामु न्यामु म्यामावीद्व - प्रिण्य क्या - एग्र चल जासिना -विविव जा- न्यामु च्यामा । क्रिया विद्याः शालक याणादीत प्रिकीय वर्ड जान विविद्य वर्ड जार्थाय त्राम्म शता विद्या। शालक वाणादी- जाक जाउपमा श्रुवत भीवत वाहि भारि भए जाताद ज्या भाषाय। किनु त्य एय एगए जाटेयमश्रुव ना अप्या वर्ड माण्टिमद वाहि अप्य यन यन एम्य हे जाक भामि भर्म निक्ष यन्न।

िखामाट्यहा गिर्गाः आह्मा किक्सिक सूतक व्यक्ताएग्य वावा शलन अर्थ स्मामाव्यव गिर्गा। त्राडम केल्ल स्मामाव्यव गिर्गा व्यावल्लाग्। आस्मा पक सर्वित्तिला वाद हिल्ल व्याद्वाय सूल श्रिकिशत कथा वल्ला वाव हिल्लि किनि वाहे हेवस्थ कह्म निर्मा कार्यस्य स्थापात कथा वल्ला

मि प्याक्षायः सर्ववः नशत शास्त्र एक निक्षिण पूरक रता जाक्रमः व्याक्ष्मः विद्वान्ति रिष्टान्ति रिष्टान्ति । विद्वान्ति । विद्वाने एए शास्त्र स्त्रान्ति । विद्वाने ।

पि इक् विषयाः याण एत्वात याया राज्य इक् विख्या। याण्म णादा पालया जातात कथा पिएएक्य कर्वान या चाढ़ चूख जाक्षणावम याथा इन्नेकाया। याद्य नाप्कात स्वाधी। एत्वा चिकिणिते कावा याथाया एतन क्रिके याद्यि जात्व याद्याय याद्याय वाल्या विद्याय ज्यापन एत्या कायाल जाकावाल एत्या ना भाखराय कथाति वना जात्व जाड्याय। कि इन्न सिन्छाद्व हिलाः जात् यावा हिन्न सिन्छाद्व ज्यापा कि सिन्छाद्व ज्यापा कि सिन्छाद्व ज्यापा कि सिन्छाद्व जात्व विकारी जात्व विकारी विकार

ि श्राप्तित्व त्याः जाएव - काएत् - व्यंजत्यः त्यात राता धरे श्राप्तित्व का मार्क्षात्व अथाय स्त्री व्रश्यिमत्यः विक्र खाताव काएट स्रथायञ्चा कार्व श्राप्तिव्व त्या । जाव स्वायी स्वाय व्यक्ति कार्षः निर्द्धाः श्राप्तित्व त्या वालिक्ति व्यक्तिक्ति कार्ष्ठ एथकः ध्यस्त भागि भेदाः (अता निक्क त्या त्याया त्या व्यक्ति त्याव्य।

> ि जाएत- काफवः शायुनिव नगव एको राह्म। उसे जाएव-काएव। .
> जाएव ब्राए। वाव। ब्राए न्यायक हाना नाठि किए। न्यावण व जाएव ब्राए। वाव। ब्राए व्यायक हाना नाठि किए। न्यायक व जिला जाव। जा श्रिणिवारि काव। काए व्याय जाएव न्यायक श्रीयव निवाय काव। न्यादिक श्रीय श्रीयका व्यावक जावारे श्रीयव निवाय। जाव सुद्धि-विश्व का याकाले जावा सार्थिक स्थाय निवाय।

-गारं। जाउं क्लिंक भाखां। सारंप्रणः

प्राणः जाउं कांव भाखां। सारंप्रणः

प्राणः जाउं कांव भाखां। सारंप्रणः

प्राणः जाउं कांव न्याण्यः सारंप्रणः जाव स्थाप्यं सार्पायं स्थाप्यं स्थाप्यं सार्पायं स्थाप्यं सार्पायं स्थाप्यं सार्पायं सार्पायं

LINE DELL TOUR DOING BETT TOUR MET IN FE

क्रिस्त्र वाणः यद्धयात्वत्र वाण- हिला- द्वक्तः राणात्वि वाली-। चार्षित्वत्र वाणः - ज्याविकाय्व ययम् यद्धयात्व वाण- नव सिक् नक्तुम् सुव्य नण वाव वावः।

मि जीत प्राएतः जीत प्राप्तव वनाण ज्यादेशमञ्जूतव जीताक ताकाता रापादः जिक प्रमण जाव काला ज्याशुल किला । त्य आह देर्ष वस्य शाकः जाव मुक्तिएव श्रीवला जीव नाकि सूर्यता निम्नुल क्याल आक्षः।

- দ্রী কামুর বাসঃ নাজিদ্বো এক ছিলিন্স তামাক এলে দেয়।
- क्रि राजनव था: रेडिनियमन लार्डव राजियाडिक । जीव गाएलव श्वासाम्मि

मि ज्निकिः याक मिर्कि विजय कथा जिल्हाम कर्व। एर पाए दूनकिए निकि-विकि कर्व वान या स्पार्क कर्म यान रागिता एन्टिश्रु निक्ष प्रशेवना स्थिए भावाव कथा यान रागिता काता (वक्रों कथाम मिर्किम स्टान्स माला मिर्किस थाका।

ि प्रान्त्वगढ़ त्याना त्यादाः ज्याद्धाय जानाया शदाय (वर्ष त्यानकातु त्याना त्थावा जाव नादिव जायान सृष्ठि नजादा शाहा

🗓 स्वकार्ति कर्महावीः जिलि चारेख्य चिएन्डी । किनु एएण्ट्र प्राण्टल स्राणनयान । जिलि आह्य भारतामादा प्राणसालक किनु चवखन कथा चल्लनः

ि खुशन कालिः श्राह्मय व्याणकाः स्तान त्यरान व्यालि। व्यक्ति राधन लाकम्बद्ध भामाभान कहा, कथन एएख हिला।

ि एकाग्राम ग्राम कानू ग्राणिः ग्राक्तिक आमाशाम बूत्म नाष्ट्रारा ग्राथा - १९७ क्व. वाष्ट्रा प्रि इसित्रुफ्तिनः इसिद्धुफ्ति र्लाइविद्य राघ यात्रा राष्ट्रा णात्र द्वकुाकु रूथ-फिल्म ज्याद्यात्र यात्र मानवीत्र रिक्स्य रख्यात्र कथाः विन्तु जाव भाषत्र रुख राष्ट्र।

क्रिकाः जार्पमान्ध्रात्वत्र गण्यार्थ निष्टु रात जात्व साथा हु' यह राथ राष्ट्रा

<u> বিষ্ণুর বাদাং ন্যর্পরোজে যানু</u>শা পাদ্ধে। ব্লক্ষিমা তার জুনো দোমা করে।

শ্রেতানিত্ব আঃ পর্কাভাতে কর্যক পাছেছ রিছিয়া ভার জন্য দোয়া করে।

मि चाड़ है। चाशारा साजव न्याण हुन । न्याकात वास नीकार - व्याकात सुक वात एत्नु का।

पि कार्षः थाष्ट्रके युद्धित (धक्यात्व एक्ट्रा) युद्धि (उत्त काम न्याकात्व (अर्थ कार्यमार्घ कार्त (अवः) माक्तिमत क्रिक हैं॥६- शर्यमा हुँए न्यात्व ।

🕀 सामग्राएव भीतः नाम ना -जाना भीत् । साल भित्र स्विफ्त राज एथानि, -जाविमा 🕃 -जाविमा चिस्रातः

क्रिक्सारिष्टातः कविराभएक्डतः शयणाणाल सिक्षि जातः जातः वाकुत्र स्टिन् रावः । - इति ग्रामातः लातः जातः कादः क्राकः कत्वः थातः।

Ayesha Akter Narsingdi Govt. College.

বিষয়ঃ বাংলা ১ম পত্র

টপিকঃ লালসালু (গুরুত্বপূর্ণ তথ্য)

Facebook group: HSC'22 Online Exam Group

- ১। সৈয়দ ওয়ালিউল্লাহ জন্মগ্রহন করেন-চট্রগ্রামে।
- ২।সৈয়দ ওয়ালিউল্লাহর উপন্যাসটি ফরাসি ও ইংরেজি ভাষায় অনুদিত হয়- লালসালু।
- ৩। সৈয়দ ওয়ালীউল্লাহ কর্মজীবন শুরু করেন- সাংবাদিক হিসেবে।
- ৪। সৈয়দ ওয়ালীউল্লাহ মৃত্যুবরণ করেন- ১৯৭১ খ্রিষ্ট্রাব্দ।
- ৫।বাংলাদেশের কথাসাহিত্যকে আন্তর্জাতিক মানে উন্নীত করার পথিকৃৎ ছিলেন- সৈয়দ ওয়ালীউল্লাহ।
- ৬। 'কাঁদো নদী কাঁদো' উপন্যাসটি প্রকাশিত হয়- ১৯৬৮ সালে।
- ৭। 'নয়নচতারা' গল্পগ্রন্থটি প্রকাশিত হয়- ১৯৪৬ সালে।
- ৮।'লালসালু' উপন্যাস অনুযায়ী কী না হলে বিদেশে এক পাও চলে না- বদনা।
- ৯। নোয়াখালি অঞ্চলে শস্যের চেয়ে বেশি- টুপি।
- ১০। কিন্তু দেশটা কেমন মরার দেশ' বলা হয়েছে- শস্যহীন বলে।
- ১১।মজিদের শারীরিক গড়ন-শীর্ণকায়।
- ১২। মোদাচ্ছের পীরের কবর আবিষ্কার করায় মজিদ উম্মোচিত হয়েছে- মিথ্যাচার চরিত্রে।
- ১৩। বিভিন্ন গ্রাম থেকে মহক্ষতনগরে মানুেষ আসতে লাগে- মাজারে মানত করতে।
- ১৪। মজিদ ভয় দেখেছে- রহিমার চোখে।
- ১৫। দুদু মিঞার মুখে লজ্জার হাসি আঙ্গে –কলমা জানে না তাই।
- ১৬। মজিদের শক্তির মূল উৎস- মাজার।
- ১৭। মজিদের সঙ্গে গ্রামবাসীর যোগসূত্রকারী চরিত্র হিসেবে সাদৃশ্যপূর্ণ হল- রহিমার্ চরিত্রটি
- ১৮। ঢেঙা বুড়োর হাতে মার খেয়ে হাসুনির মা গিয়েছিল- মজিদের বাড়িতে।
- ১৯। ঝড় এলে হাসুনির মায়ের অভ্যাস ছিল- হৈ চৈ করা।
- ২০। মজিদ হাসুনির মার কাছ থেকে চেয়েছিল- তামাক।

Credit:SA SHAHED Rahman

২১। মহিদ হাসুনির মাকে শাড়ি কিনে দিয়েছিল- বেগুনি রঙ্গের।

২২। মজিদের গড়া মাজারে লোকজনের আসা কমে যায়- অন্য পীরদের আধিপত্য।

২৩।'পাথর এবার হঠাৎ নড়ে'। – পাথর বলতে বোঝানো হয়েছে- মজিদকে।

২৪। আমেনা বিবি তার স্বামীকে পানিপড়া আনতে বলেছিল – মা হওয়ার আশায়।

২৫। মজিদের মহকাতনগর গ্রামে প্রবেশটা ছিল- নাটকীয়।

২৬। জমিলা আমাদের সমাজব্যবস্থার যে অসংগতির শিকার- বাল্যবিবাহ।

২৭। খোদার অন্যায়ের বিরুদ্ধে মাজারে খ্যাংটা বুড়ি নালিশ করেছিল-ছেলের মৃত্যুতে।

২৮।'লালসালু' উপন্যাসে যে পাড়ার উৎসবের কথা বর্ণিত আছে-ডোমপাড়া।

২৯। যার বিলাপ শুনে জমিলার মন খারাপ হয়েছিল- খ্যাংটা বুড়ির।

৩০।মজিদের বাড়িতে জিকিরের জন্য যে শিরনি রান্না চলছিল তার তদারকির দায়িত্ব ছিল- রহিমা ও জমিলার।

৩১। জিকির করতে করতে জ্ঞান হারিয়ে ফেলেছিল- আমেনা বিবি।

৩২। এশার নামাজ পড়ে মজিদ মাজারে কিসের আওয়াজ শুনেছিল বলে প্রকাশ করে- সিংহের।

৩৩। মজিদের মুখে থুথু ফেলেছিল- জমিলা।

৩৪। 'লালসালু' উপন্যাসে চৌকাঠে বসলে ঘরে কী আসে বলে উল্লেখ্য রয়েছে- বালা।

৩৫। সহজ প্রাণধর্মের উজ্জ্বল প্রতীক -জমিলা।

৩৬। গ্রামবাসীর অস্তর জর্জরিত হয়ে ওঠে - অনুশোচনায়।

৩৭। মজিদের শক্তি প্রতিফলিত হয়- গ্রামবাসীর ওপর।

৩৮। বুড়ো, হাসুনির মাকে বেধড়ক প্রহার করে- ঘরের কথা মজিদকে বলায়।

৩৯। মজিদকে শিকড়গাড়া বৃক্ষ করতে সক্রিয় ছিল- ধর্ম।

৪০। মজিদ মোনাজাতের ভঙ্গিতে দাঁড়িয়ে ছিল- মতিগঞ্জের সড়কের ওপর ।

Credit: SA SHAHED Rahman

৪১। আমেনা বিবির প্রতি মজিদের যে দৃষ্টিভঙ্গির প্রকাশ পেয়েছে- লালসা।

৪২। খালেক ব্যাপারীর সামনে বসে কথা বলতে অস্বস্তি বোধ করে- ধলা মিঞা।

৪৩। শত্রুর আভাস পাওয়া হরিণের চোখের মতোই সতর্ক হয়ে ওঠে – জমিলার চোখ ।

৪৪। 'লালসালু' উপন্যাসে মজিদের মুখে জমিলার থুথু নিক্ষেপে প্রকাশ পেয়েছে- ক্রোধ।

৪৫। মজিদ পূর্বে যেখানে বাস করত- মধুপুর গড়ে।

৪৬। মজিদের দুদু মিয়াকে শাসনের মধ্যে নিহিত- আধিপত্য বিস্তার।

৪৭। রহিমার কাছে নিজের মৃত্যু কামনা করে- জমিলা।

৪৮। প্রথম যৌবনে মজিদ যেমন বৌ এর স্বপ্ন দেখতো-জমিলার মতো।

৪৯। ঢেঙ্গা বুড়োর বিচারে মজিদ যে সুরা পাঠ করেছিল- সুরা আন-নুর।

৫০। ' বতর' শব্দের অর্থ- ফসল কাটার উপযুক্ত সময়।

৫১। 'ওনারে কইবেন, আমার যেন মওত হয়।' আর্জিটি করেছিল- হাসুনির মা।

৫২। মাঠের ধান নষ্ট হয়ে যায়- শিলা বৃষ্টি হলে।

৫৩। 'শস্যের চেয়ে টুটি বেশি, ধর্মের আগাছা বেশি' বলতে বোঝানো হয়েছে- ধর্মীয় গোঁড়ামী।

৫৪। গ্রামের লোকেরা যেন রহিমারই- অন্য সংস্করণ।

৫৫। বিশ্বাসের পাথরে যেন- খোদাই করা চোখ।

৫৬। ঘরের মান আলোয় কবরের সেই অনাবৃত অংশটা - মৃত মানুষের খোলা চোখের মতো দেখায়।

৫৭। আমেনা বিবির বিয়ে হয়েছিল – ১৩ বছর বয়সে।

৫৮। মোনাজাত শেষে মজিদ পা ফেলছিল – উত্তর দিকে।

৫৯। আমেনা বিবি ও রহিমার মধ্যে মিল রয়েছে – নিঃসম্ভানের দিকটা।

৬০। ঘুমকাতুরে- জমিলা।

Credit: SA SHAHED Rahman

৬১। খালেক ব্যাপারীর মতে আক্সাস দাড়ি রাখেনি- ইংরেজি পড়েছে বলে।

৬২। গ্রামে হিডিত পড়েছে- মসজিদ স্থাপনের।

৬৩। আমেনা বিবির আনন্দ আর সুষের নিশানা- থোতা মুখের তালগাছ।

৬৪। আওয়ালপুরের পীরের মধ্যে প্রকাশ পেয়েছে- ধর্মব্যবসা।

৬৫।আওয়ালপুরের পীর আছরের সময় যে নামাজ পেয়েছে- জোহর।

৬৬। মজিদ হাসপাতালে গিয়েছিল- সমবেদনা প্রকাশ করতে।

৬৭। আওয়ালপুরের পীরের প্রতি আমেনার প্রকাশ পেয়েছে- অন্ধবিশ্বাস।

৬৮। খালেক ব্যাপারি সঙ্গে ধলা মিয়ার সম্পর্ক ছিল- শ্যালক।

৬৯। ধলা মিয়াকে ব্যাপারী আওয়ালপুরে যেতে বলেছিল- পানিপড়া আনতে।

৭০। ধলা মিয়ার দেবংশি তেঁতুল গাছকে ভয় পাওয়ার মধ্যে প্রকাশ পেয়েছে - কুসংস্কার বিশ্বাস

৭১। মজিদ বারবার ধলা মিয়াকে আওয়ালপুরে যেতে বলায় প্রকাশ পেয়েছে- দুঢ়তা।

৭২। আওয়ালপুরের পীরকে মজিদ আখ্যা দিয়েছে - ইবলিশ।

৭৩। খালেক ব্যাপারী মজিদকে ভায় পায় -ধর্মভীতির কারণে।

৭৪। 'আমেনা' ক্ষেত্রে প্রযোজ্য- নিঃসন্তান।

৭৫। ঢেঙ্গা বুড়োর স্ত্রীর জানাজা পাড়ানোর কথা ছিল- মোল্লা শেখের।

৭৬। "তানি যে খোদার মানুষ" উক্তিটি হল - রহিমার।

৭৭। উঠানোর পথটুকু পাড়ি দিতে আমেনা বিবি পরিপ্রান্ত বোধ করে- অসুস্থাতায়।

৭৮। আমেনা বিবি মজিদের কাছে চডে গিয়েছিল- পালকি।

৭৯। আমেনা বিবিকে পালকি থেকে নামিয়ে মজিদ যেতে বলেছিলেন- মাজারে।

৮০। মজিদ বার বার আমেনা বিবির দিকে আড়চোখে তাকাচ্ছিল- রূপের মোহে।

Credit: SA SHAHED Rahman